

KURIER PORANNY

Nr 183

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Rok II

Adres Redakcji i administracji: Kraków, Mikołajska 3. Tel. 164-20
Redaktor przyjmuje w środy od godz. 18—19. Sekretarz redakcji
codziennie od godz. 16—18,*„System demokratyczny jest najlepszą gwarancją przeciw samowoli
i niesprawiedliwości władz, gwarancją bezpieczeństwa prawnego i wolności
jednostki, ochrony człowieka i obywatela przed wszechpotęgą państwa”.*

Kraków, sobota 9 lipca 1938 r.

Palestyna przed wojną domową
Codziennie padają dziesiątki trupów

Londyn. Rząd brytyjski jest w naj-
wyższym stopniu zaalarmowany wy-
padkami, które się wydarzyły w Pa-
lestynie, charakterystyczną cechą obe-
cnych wydarzeń jest fakt, że po stro-
nie Arabów jest więcej ofiar, aniżeli
po stronie Żydów, co przypisać na-
leży przede wszystkim zorganizowa-
niu przez Żydów zbrojnej samo-
obrony. Najkrwawsze zaburzenia mia-
ły miejsce wczoraj w Haifie, gdzie
według oficjalnych danych 21 Ara-
bów zostało zabitych, a 92 rannych,
zaś po stronie Żydów liczba zabitych
wynosi 6, a rannych 18. Policja, która
za przybyła na miejsce, oddała kilka
salw w tłum. Wśród zabitych znaj-
duje się szwagier dr Weizmana, pre-
zydenta agencji żydowskiej i wszech-
światowej organizacji syjonistycznej

Duonia, który wówczas przejeżdżał
samochodem. Duonia liczył lat 55 i
był inżynierem. W mieście wprowa-
dzono stan wyjątkowy.

W dniu dzisiejszym została rzuco-
na bomba na grupę Arabów, stoją-
cych w pobliżu wieży świętego Da-
wida, w starej dzielnicy Jerozolimy.
Zabity został jeden Arab, sprzedaw-
ca cytryn. Pięciu Arabów i dwie A-
rabki zostało rannych. Na znak pro-
testu Arabowie pozamykali sklepy
w starej dzielnicy. W Haifie zabity
został 1 Żyd i 7 rannych, gdy z jed-
nego z domów oddano kilka strza-
łów do przechodniów. Tłum arabski
obrzucił samochód żydowski kamie-
niami, przy czym jeden Żyd został
raniony. W osiedlu żydowskim Ra-
anan oddano kilka strzałów do tak-
sówki, którą jechali Arabowie. Jeden
z nich został zabity, a dwaj ranni.
Na samochód zastępcy komisarza o-
kregowego w Nazarecie, Anglika,
rzuciono dziś rano bombę. Wyszedł
on jednak bez szwanku, ale sprawca
zdołał uciec.

W szeregu miast zaprowadzono
stan wyjątkowy. Istnieje możliwość,
że wprowadzone zostanie prawo wo-
jenne i ustanowione sądy doraźne.
Rząd zmuszony był powierzyć patro-
lowanie ulic i utrzymywanie porzą-
dku wyłącznie policji brytyjskiej, mi-
mo iż nie złuzowano jej od 18 go-
dzin.

Robotnicy arabscy, pracujący w
dzielnicach żydowskich zostali ewa-
kuowani i odwrotnie robotnicy ży-
dowscy zostali usunięci z dzielnic
arabskich.

Oddział wojsk brytyjskich osaczył
bandę Arabów, usiłującą przeciąć

rurociąg naftowy w dolinie Esdrae-
lon. 11 Arabów zostało zabitych, a
1 żołnierz raniony.

Dowodem powagi sytuacji jest wy-
słanie przez rząd brytyjski do Pales-
tyny 2-ech okrętów wojennych. Rząd
brytyjski jest zdecydowany utrzymać
porządek i ład przy użyciu najwięk-
szej siły wojskowej i gdyby obecny
garnizon nie wystarczył, to ma za-
miar sprowadzić nowe wojska z E-
giptu.

(i) Wiadomości, nadchodzące z
Palestyny, mają tragiczną wymowę
dziesiątków trupów padających tam
dzień w dzień pod bombami terr-
rystów i zamachowców. A zamachow-
cami tymi są obie strony sobie prze-
ciwstawne. Szowinizm bezwzględny,
z którym nie liczący się, zapanował
wśród Żydów i wśród Arabów, szo-
winizm, sprytnie zresztą wyzyskiwa-
ny przez W. Brytanię. W jej interesie
przecież leży utrzymanie ciągłego
wrzenia w Palestynie, aby mandat
nad nią nie wymknął się z jej rąk,
ażby w ten sposób mogła ona swe
garnizony wojskowe trzymać w po-
gotowiu nad Kanalem Sueskim, w
razie jakiegokolwiek nań napaści.

I to właśnie leży u podstaw wrze-
nia i nie hamuje stanu obecnego,
którego nazwać inaczej jak już toczy-
cą się wojnę domową nie można.

Dymitrow nie jest aresztowany

Moskwa PAT. W dniu 3 bm. na
zebraniu partyjnym organizacyj chło-
pskich zostali wybrani do prezydium
honorowego członkowie polbiura ze
Stalinem na czele, oraz Dymitrow,
Thaelmann i Jose Diaz. Wybór Dy-
mitrowa na członka prezydium ho-
norowego organizacji partyjnej wska-
zywałby do pewnego stopnia, iż po-
głoski o jego aresztowaniu nie od-
powiadają rzeczywistości.

Sejm odrzucił wnioski mniejszości

W głosowaniu odrzucono wszyst-
kie poprawki mniejszości, poczym
przyjęto ustawę w 2 i 3 czytaniu.

Przyjęto następnie 5 rezolucji ko-
misji: pierwszą w sprawie wniesie-
nia na początku sesji zwyczajnej
projektów ustaw o stosunkach słu-
żbowych członków zarządu i pracow-
ników samorządowych (z popraw-
ką pos. Wójcika, ażeby skreślić sło-
wa „o ile możliwości”), drugą w spra-
wie ustawy o ustroju samorządu
wojewódzkiego i o uregulowaniu
finansów samorządowych i trzecią
w sprawie ustawy, normującej za-
kres czynności zleconych samorzą-
dowi terytorialnemu.

Między interpelacjami jest inter-
pelacja pos. ks. Downara o zawie-
szenie czynności organizacji niemiec-
kich o charakterze narodowo-soc-
jalistycznym i postać Zubrzyckiego
w sprawie kreowania 4000 etatów
nauczycielskich dla szkół powsze-
chnych za rok 1938/39.

**Parlament czeski
zwołany na 21 lipca**

Praga (PAT). Komitet polityczny
rady ministrów odbył dziś posie-
dzenie pod przewodnictwem pre-
miera Hodzy. Ponieważ prace nad
nad przygotowaniem projektów u-
staw, które będą złożone parlamen-
towi, posunęły się znacznie naprzód,
rząd nawiąże kontakt z biurami
sejmu i senatu celem ustalenia ter-
minu zwołania obu izb. W kołach
dobre poinformowanych spodzie-
wają się, że parlament zostanie
zwołany na dzień 21 lipca r. b.

Henlein w Berlinie

Praga (PAT). Konrad Henlein z
małżonką bawi w Berlinie.

Pietrowski usunięty z C. R. Ukrainy

Moskwa PAT. Dekret centralne-
go komitetu wykonawczego Ukrainy
o utworzeniu komitetu obchođu 125
rocznicy urodzin Szewczenki został
podpisany przez pełniącego obowiąz-
ki przewodniczącego centralnego ko-
mitetu Ukrainy Andrejewa, co wska-
zuje niedwuznacznie, że wieloletni
przewodniczący centralnego komite-

tu wykonawczego Ukrainy Pietrow-
ski został usunięty z zajmowanego
stanowiska. Podkreślić należy, iż ko-
munikatu oficjalnego o usunięciu
Pietrowskiego i mianowaniu pełnią-
cym obowiązki przewodniczącego
Andrejewa, nie ogłoszono.

**Obozy dla dziewcząt
w Austrii**

Wiedeń PAT. Dziś opuściło Wier-
reń 2 tysiące młodych dziewcząt u-
dając się do specjalnych obozów za-
łożonych nad granicą Austrii Dolnej.

Sant Jago de Chili PAT. 10.000
robotników zatrudnionych w kopal-
niach miedzi Radencopper rozpoczę-
ło strajk, domagając się 50 procent
podwyżki płac.

**SŁOJE KONSERWOWE
GWARANTOWANE**z fabryki **»UJŚCIE«**

dawniej Friedrich Siemens

— NAJTANIEJ —

J. DIENER Kraków, Szewska 20

Na marginesie

W promieniach zachodzącego słońca biela się płoty...

Kwestia „plotowa“ w Polsce przejdzie niewątpliwie do historii. Felietoniści zajmują się rozważaniami na temat: czy powinno się płoty malować na szaro czy też innym kolorem? P. Jerzy Wyszomirski po rozważeniu pro i contra dochodzi do wniosku, że zarządzenie władz wilenskich, by malować płoty na szaro jest w zupełności słuszne. Głosi się hasło: „Frontem do szarego człowieka — konkluduje — a więc malujmy płoty na szaro“.

Kraków również wybrał kolor szary. Ale już za Krakowem dominuje kolor biały. Pozatem podobno — jak pisze jeden z dzienników — jakiś biadaś, nie mając gotówki na kupno farby, a chcąc lojalnie spełnić zarządzenia władz, pomalował płoty... gnojówką.

Wróćmy jednak do koloru białego. Ot, nie dalek jak wczoraj jechałem samochodem szosą Kraków—Katowice. Było to pod wieczór. Pogoda piękna. Ostatnie promienie zachodzącego słońca gasły powoli. Mineliśmy Zabierzów, Krzeszowice. Znużony, tylekroć widzianymi już widokami, spoglądałem apatycznie przed siebie. Nagle... gdzie spojrzeć na lewo czy prawo wszędzie biel. Nie widać zieleni, nie widać chałup... Biel i biel... Po bliższym przyjrzeniu brudna wapienna biel. Krajobraz tak mi dobrze znany, wydaje mi się obcy i co najgorsze odrażający. Urok wioski przepadł.

„Ano tak, porządki robią — tłumaczy mi sąsiad. Musi być wszystko galant, bo jak nie to kara, a tak, że aż hej... — nie dopowiedział, jak by tym „hej“ — dostatecznie wyrażał srogość i wysokość nakładanych kar.

Otóż rozpatrując jaknajbardziej rzeczowo głośne okólniki w sprawie estetycznego wyglądu miast i wsi trzeba stwierdzić, że mogą mieć one zastosowanie w odniesieniu do miast (choć tu i rygory, i wymiar kar i celowość wskazanych w wielu wypadkach zarządzeń stoi pod wielkim znakiem zapytania), jednakże uznać je należy za zupełnie chybione w odniesieniu do wsi. Nie wiemy również, czy w Zakopanem, Rabce czy innych letniskach i uzdrowiskach wprowadzono w życie owe przepisy, ale jeśli tak, to trudno będzie wytrzymać letnikom w tych miejscowościach wypoczynkowych. Okólniki z najbliższej miejscowości potrafiły zrobić szkaradziństwo. Jakiś chłop zapytał mnie: panie, a nie wicie to, czy każą malować strzechy? A może tak jak gdzieś indziej, każą burzyć chałupy i będą stawiać „estetyczne“ nowe? A kiedy dadzą mi robotę? Już żem „trzeci rok bezrobotny“.

Zaiste w Polsce nieśmiertelna jest biurokracja. W pewnym mieście wyściano następujące zarządzenie

„Psom jest wolno szczekać tylko w godzinach od 21-ej do 24-ej i od 2-ej do 6-ej.

Kotom nie jest wolno miauczeć przez całą noc. Wszelkie wykroczenia będą surowo karane“.

Gdybyż takiego zarządzenia nie wydano w Łom, śmiało moglibyśmy sądzić, że to nasza kochana biurokracja spłodziła ów ważny akt. Czyż nie czas wreszcie zająć się innymi nieporównanie ważniejszymi sprawami, niż malowaniem płotów?!

K. M.

Wycinki i docinki

Rewelacje o wojnie

Pisać o wojnie, to chyba najwciążniejsze zadanie dla różnych domorosłych publicystów, cierpiących stale na brak tematów. Nie ma mowy naturalnie o tym, by spróbować skreślić fachowy artykuł np. o ekonomicznych przyczynach wojny lub czymś podobnym. To jest rzecz trudniejsza. Znacznie łatwiej pisać o uszlachetniającym wpływie wojny i dowodzić, że jest dobrodziejstwem dla ludzkości.

Pan Ferdynand Goetel w powodzi zachwytów nad faszyzmem rzucił taką myśl: „... wielkość Polski musi być oswobodzona... Fakt taki możliwy jest jednak tylko pod impulsem czegoś... co jednocześnie rozstrzyga zastępe spory i uzdrawia najcięższe niedomagania naszego życia. Czymś takim może być wojna“.

Okazuje się jednak, że destrukcyjny wpływ pacyfizmu jest w Polsce zbyt silny, konieczny jest zastrzyk prusackiej buty militarnej Krupy i t. d.

I p. L(u)dwik T(omanek) (?) dzielnie sekunduje p. Goetlowi w „IKC“ pisząc:

„Jak się okazuje, nie jest prawdziwym aksjomatem, że do prowadzenia wojny są potrzebne 3 rzeczy — pieniądze, pieniądze i pieniądze. Jak widzimy, jest potrzebna tylko jedna rzecz: dobra wola, a tej Japończykom napewno nie braknie“.

A stąd wniosek, prosty i logiczny — pieniędzy nam na razie brak, za to dobrej woli mamy pod dostatkiem, więc huzia na wroga! Panowie Bocheńscy, Studniccy i inni heroldowie polskiego imperializmu winni być wdzięczni „IKC“ za to odkrycie.

Wdzięczni mamy być również zaborcom, bo cóż? Kierowała przeciw nim tylko dobra wola, dobra wola... uśmiercenia Polski, dobra wola kierowała Włochami w wyprawie abisyńskiej i t. d. Nowe, rewelacyjne pojmowanie dziejów pod kątem dobrej woli. Pokój ludziom dobrej woli!

Dziwi nas w tym wszystkim jedno; oto kameleonki IKC, czujący zdaleką nastroje, nurtujące w społeczeństwie i natychmiast do nich swój kierunek, nie wyczuwa tęsknoty ludu polskiego do demokracji i pokoju, tak, właśnie pokoju, i stąd ta apoteoza wojny w piśmie o gumowym kręgosłupie

Czy ta zabawa w wojnę... na papierze nie jest zbyt długa? A wojna nie jest już modna...

(mir).

Działalność w „terenach“ sławkowców

W związku z planami zorganizowania nowego stronnictwa, zwolennicy Marszałka Sejmu, płk. Sławka, rekrutujący się w większości z dawnych działaczy BLWR, 10 października już akcje w terenie. Plac przygotowywawce, mające na celu jednoczesne powstanie kół prowincjonalnych z legalizacją nowej organizacji politycznej, prowadzone są ze znaną, z czasów BBWR energią.

Sytuacja w Hiszpanii

Salamanca PAT. Komunikat powstańczej kwatery głównej: na froncie Teruel u czynili powstańcy na odcinku Puebla Valverde dalsze postępy, zajmując ważne pozycje nieprzyjacielskie. Straty wojsk rządowych są wielkie. W ciągu ubiegłych trzech dni utraciły one kilka tysięcy zabitych i około 1500 jeńców. Na froncie castellonskim odparli powstańcy przeciwnatarcie przeciwnika i zajęli jego pozycje wyjściowe. Lotnicy powstańcy bombardowali w środę fabrykę materiału wojennego w Badalonie.

Madryt PAT. Ministerstwo obrony donosi: na froncie Teruel toczą się w dalszym ciągu zacięte bitwy. Na odcinkach Valbona, Sueras, Artana i Villavieja odparły wojska rządowe gwałtowne natarcia powstańców. Lotnicy powstańcy bombardowali miejscowości Benifallo, Cilla, Algemesi, Alzira, Perelle i Puzel oraz przedmieścia Barcelony.

Motocyklem po Wiedniu

Wiedeń w oczach hitlerofila

Jak jest naprawdę w okupowanej Austrii? Gdy piszą o tym gazety demokratyczne, endekotłustwo wrzeszczy że to są fałksfrontowe oszczerstwa. Zatem proszę — oto relacja najbardziej hitlerofilskiej gazety w Polsce, „Słowa“ wileńskiego. P. Mackiewicz chyba o fałksfrontowe sympatie nikt nie podejrzewa.

Wariackie ceny

Po Austrii mógłby dziś podróżować przyzwicie Ford — i to tylko w chwilach, gdy zrezygnowałby z majątku. Takiej drożyzny żadni paskarze podczas wojny nie wymyślili.

Za dwa złote z groszami dają jedna markę, a marny sznyצל wiedeński z półtora kartoflem kosztuje markę i 50 fenigów. Po połknięciu sznycla człowiek rozgląda się za drugim.

Nocować też właściwie nie można, bo gdy trzeba bulić cztery i pół złotego za łóżko w karczmie przydrożnej to i tak nie zaśnie się ze zmartwienia. Karczma jest wyprawdziej z XIII-go wieku, jednak to nie wyrównuje deficytu.

Austriacy nie rozumieją co się stało — dawniej było u nich tanio, teraz nagle zrosi się strasznie drogo. Nie próbują nawet protestować, ledwo zaczęła się ich besztać, mówią, że swym przyjaznym usniechem:

— No tak, rzeczywiście to drogo, ale co robić.

I rozpytują ile kosztuje w Polsce jajko, a ile koszula. Słuchają mlaskając z zazdrości.

Miasto

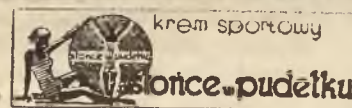
Ruch niewielki, jak na tak duże miasto, lecz trudny, bo wiedeńczycy ganią jak wściekli. Policjanci robią groźne miny, gdy popelniamy gaffy, potem widzą nasz dziwaczny, zagraniczny numer i machają ręką: róbcie sobie balagan — ausländer!

Osiawiony Prater, jarmark na wielką skalę, jest pustawy. Wiedeńki piszcza na kołejce górskiej jakby je w kasie chorych leczono, ale to nie wystarcza na stworzenie nastroju. Atrakcje kosztują tyle co pierwszy rząd teatru TKKT, ale w rezultacie są równie nudne, co Narodowy.

Jak jest?

— Oo, teraz jest doskonale, świetnie, jest teraz, o wiele lepiej, niż dawniej! — wola 10-cio-pudowa Mizzi sklepikowa. Dowiedziawszy się, żeśmy nie Niemcy, a Polacy zmienia trochę ton:

— To prawda, że właściwie nikt nic nie kupuje, prawda też, że właściwie nic nie ma

na sprzedaż, ale pozatem jest wybornie.

Jak na sklep te dwa drobne defekty są istotnie bez znaczenia.

Gdzieby można zobaczyć Żydów szorujących ulice? pytam.

— Eeee, nigdzie, poszorowali i dosyć. My przecie dla nich łagodni...

Jeździ się po złych brukach Wiednia, podziwia wielkie gmaszyska, stwierdza, że czegoś brak, że niema nastroju.

Wiszą długie czerwone flagi ze swastykami, języki są podwinięte, ludzie jakby wystraszeni, nie chcą mówić...

Karol

Prowokacja hitlerowska

Chorzów. Na zjeździe Niemców w Chorzowie, należących do „Volksbundu“ przemawiał dr Ulltz, porównując strajk szkolny dzieci Volksbundowców, do strajku dzieci polskich w czasach niewoli we Wrześni. Trzeba nadmienić, że strajki szkolne, są wywołane przez Volksbundowców, którzy dla tożsamości przekupują rodziców - renegatów

przeważnie ogłupiając ich. Porównanie to, uczynione przez dr. Ulltza wywołało duże oburzenie wśród społeczeństwa polskiego na Śląsku, które określa to wystąpienie mianem prowokacji.

Biskupi angielscy domagają się broni dla Hiszpanii republikańskiej

Premierowi angielskiemu Chamberlainowi wręczono petycję podpisaną przez 115 osobistości z różnych partii oraz przedstawicieli różnych wyznań.

Petycja domaga się zezwolenia dla republikańskiej Hiszpanii na zakup broni przeciwlotniczej w Anglii. Jest to jedyna broń — czytamy w petycji — która nie może mieć charakteru agresywnego oraz stanowiąca skuteczny środek obrony cywilnej ludności przed zbrojnymi nalotami nieprzyjacielskich eskadr powietrznych.

Na petycji podpisani są pomiędzy innymi książę Atholl, arcybiskup Jorku, biskup Poveru i wielu wybitnych uczonych itd.

Wojewódzki kurs łowców w obecności policji

Kielc. Stronnictwo Ludowe urządziło pięciodniowy kurs wojewódzki w Słowiku. Wszyscy kursисти zostali spisani przez policję. Przez cały czas trwania kursu był obecny na kursie komendant posterunku ze wsi Białogon. Na kursie wykładali: b. min. Ładoś i p. Gojski z Warszawy, mgr. Mierzwa, p. Witaszek z Poznania, red. Sworowski z Poznania.

Ozonowy wilk kusi

W świecie ludzi najmłodszych, w świecie dzieci znana jest powszechnie przypowieść o owym wilku, który, przybrawszy postać jagnięcia, sła wil swoje cnoty i zaprzysięgał się, że to nie on, ale zupełnie ktoś inny w istocie rzeczy jest wilkiem. Ale niech nikt nie myśli, że taktyka tego w skórze jagnięcej wilka nie jest znana w naszej rzeczywistości politycznej. Są jeszcze tacy „sprytni” „dyplomaci”, nabazgrane wewnętrznej naszego państwa, którym zdaje się, że wystarczy przeciwnikowi najniższe cechy przypisać, ażeby samych siebie uszlachetnić.

Tak właśnie dzieje się ostatnio na odcinku robotniczym Ozonu. Podałszy już na naszych szpaltach krótkie wiadomości o bezprzykładnych — nawet jak na Ozon — atakach Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych na P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe. Z. P. Z. Z. wydało mianowicie w tych dniach niezwykle charakterystyczną dla swych metod broszurę pt. „Siedem grzechów głów nych”, grzechów niby P. P. S. u i Klasowych Związków. Kapitalne są również niektóre nazwy poszczególnych rozdziałów: „Przedwojenny socjalizm już się przeżył”, „Socjalizm przedsiönkiem komuny”, „Kłamstwa Centralnej Komisji Związków Zawodowych”.

Tytuły te dostatecznie jasno oddają treść „dowodów i ataków ozonowych na ruch robotniczy. Wszystkie te „argumenty” są tak dobrze znane, tak wyświechtane, tak stały się upowszechnionym kłamstwem w codziennym języku polskich okopów Św. Trójcy, że nie zajmowaliśmy się wogóle wspomnianą broszurą, zdając sobie sprawę, że z pewnym rodzajem kłamstw i oszczerstw dyskutować nie można i wiedząc, że sam ruch robotniczy potrafi na nie inaczej, w inny sposób odpowiedzieć bezpośrednio.

Alie zastanowić muszą wszystkich dwa aspekty, związane z tą ostatnią niesłychaną napaścią sektora ozonowego: czas wydania broszury i jej autorów kołcowy.

Przypomnijmy sobie: przed rozwiązaniem Z. N. P. przypuszczono na zorganizowane w tym związku nauczycielstwo atak, w którym nikt nie trudził się doborom argumentów, którego kłamstwa, kalumnie i oszczerstwa jeden tylko cel miały do spełnienia: rozbić Z. N. P., doprowadzić do rozwiązania związku, do przeprowadzenia drogą presji swoistej na jego terenie czystki. Napadnięto nie na dół organizacyjny. To właśnie kierownictwo całą „czarna robota” przypisano, wzywając nauczycielstwo

Odmowa poświęcenia sztandaru Ludowcom

Częstochowa. Proboszcz parafii Mykanów odmówił poświęcenia sztandaru Kołu Stronnictwa Ludowego z Rybniej. Nie pomogły argumenty, że na sztandarze znajduje się wizerunek Matki Boskiej Częstochowskiej. Ks. Olejnik skierował ludowców do Kurii Biskupiej.

Dywerycja endecka

Władze stronnictwa narodowego zamierzają zorganizować w dn. 15 sierpnia szereg uroczystości dla uczczenia „Cudu nad Wisłą”. Akcję tę uważać należy, jako swoistą metodę przeciwstawienia się mającemu się odbyć w tym samym dniu „świętu ludowemu”.

do łączenia się, do „konsolidowania” ponad głowami przywódców, zarazonych, skażonych rzekomo epidemią żydo-masońską.

A teraz przyjrzyjmy się akordowi końcowemu broszury Z. P. Z. Z. Oto wzywa ona wszystkich robotników polskich „którzy tkwią jeszcze w P. P. S., w Klasowych Związkach Zawodowych, czy gdzieindziej, aby podali robotnikom ze Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych dłońe ponad głowami swoich przywódców stojących wspólnie w jednym szeregu w oparciu o zasady ideowe OZN”.

Zaprawdę, dobitna jest ta zbieżność argumentów i jedność wezwań w obu tych akcjach Ozonu. I swoista zaiste jest ta metoda „konsolidacyjna”, która zaczyna się od akcji dywersyjnej, od postawienia sobie za cel rozbitcia robotniczych szczegółów. Rzeczywiście: kapitalna droga do walki o „obronę interesów robotniczych” o „Polską Sprawiedliwość Społeczną” — przez najeżone fałszami napaści na szeregi proletariatu fizycznego.

Kłeska i kompromitacja skończyła się wielką ofensywą ozonową na proletariatusmysłowy, na nauczycielstwo polskie. I nie co innego czeka tę nową akcję, skierowaną przeciw ruchowi robotniczemu. Solidność świata pracy — nie pielęgnujcie nawet najmniejszej nadziei, panowie z „sektora robotniczego” Ozonu — nie zostanie nawet nadwyrężona.

Alie jeśli zważymy jeszcze aktualną chwilę, w której ukazała się wspomniana broszura Z. P. Z. Z., zrozumimy bardziej jasno dywersyjne cele, do których zmierza. Oto zbliżamy się wszak do wyborów samorządowych, a następnie do parlamentarnych. Oto równocześnie widzimy niezwykłe stroje miny, jakie światek ozonowy stroi wobec wsi polskiej.

Czyż w takiej chwili rzeczywistości „robotniczy sektor” OZN nie jest owym przysłowiowym wilkiem w skórze jagnięcia? Alie i na tym odcinku nie tak trudno poznać będzie tego zamaskowanego wilka.

Adam Igiński

Otto Bauer

Socjaliści austriaccy i nie tylko austriaccy, ponieśli dotkliwą stratę. „Otto Bauer, pisze Leon Blum, odszedł w pełni sił, w pełni żywotności swej wspaniałej inteligencji. Jakież zło zabrało go tak, w ciągu kilku godzin? Nie ma żadnych wątpliwości: zmarł on złamany nieszczęściem. Złamany nieszczęściem swego kraju i partii, złamany cierpieniem podwójnego wygnania, złamany bólem nad losem swych najbliższych przyjaciół”.

Otto Bauer — to symbol, symbol wielkości i jednocześnie tragizmu, bo życie Bauera nierozdzielnie wiąże się z losem socjalizmu austriackiego, z jego walką i klęską.

Socjalizm austriacki ma niewątpliwie pięknie zapisaną kartę w dziejach swego kraju i jeśli komukolwiek można przypisać zaszczyt być uosobieniem austriackiego ruchu robotniczego, to osobą tą jest tylko jedynie Otto Bauer.

Ciężki los przypadł Bauerowi w udziale. Musiał on oglądać upadek czerwonego Wiednia pod pociskami „chrześcijanina” Dolfussa, musiał być świadkiem wkroczenia hord hitlerowskich do swego ojczystego kraju.

Bauer jednak miał jeszcze własną, osobistą tragedię, która łączyła się z losami całego kraju. Oto po zgnieceniu przez partię chrześcijańsko-społeczną ruchu robotniczego Bau-

Walka o składki na uczczenie 20-lecia Niepodległości

Warszawa. W szeregu ubezpieczalni społecznych doszło do poważniejszych różnic w związku z rozpoczęciem organizowania akcji zbiorkowej na fundusz uczczenia 20-lecia Niepodległości. M. in. w Łomży tamtejszy dyrektor Rawski, przyjął początkowo protektorat nad akcją Komitetu Pracowniczego Uczczenia 20-lecia Złotytej Niepodległości, a następnie z niewiadomych przyczyn odmówił zezwolenia na potrącenie składek. W niektórych ubezpieczalniach popierany jest komitet, który składa się wyłącznie tylko z pracowników Ubezpieczalni Społecznej.

era oskarżono o wszystkie błędy, popełnione przez kierownictwo partii socjalistycznej. Brak jednolitego dowództwa, zwlekanie i decyzją walki — tymi i innymi oskarżeniami usiłowano obciążyć wodza socjalizmu austriackiego. W działalności publicystycznej swej po lutym 1934 poświęca Bauer dużo miejsca uzasadnieniu taktyki socjalistów.

Marzec 1938 — rząd Schuschniga zwraca się do robotników z prośbą o poparcie. Decyzja ta zapadła zbyt późno, Austria musiała utracić niepodległość, jednak i w tym wypadku imputowano właśnie Bauerowi fatalny błąd, że rzekomo

Dzień grozy w Szanghaju

Szanghaj (PAT). Rocznicą wybuchu konfliktu japońsko-chińskiego była dniem grozy dla międzynarodowej koncesji w Szanghaju, w dniu tym bowiem popełniono tam około 15-tu zamachów terrorystycznych. Zamachy te, dzieło chińskich patriotów, wymierzone były przeciwko przyjaźni dla Japonii usposobionym chińczykom, japońskiej ludności cywilnej i japońskim posterunkom wojskowym, już o godz. 5. rano rzucono dwie pierwsze bomby na największej arterii Szanghaju bund. Wkrótce po tym wkroczyły do międzynarodowej koncesji oddziały japońskie i zajęły stanowiska naprzeciwko gwardzystów szkockich. Około południa zabito dwóch cywilnych japończyków wystrzałami rewolwerowymi. Równocześnie rzucono bombę na Jessfield read, bomba ta nie eksplodowała a posterunek japoński zastrzelił dwóch chińczyków, sprawców zamachu, w godzinach popołudniowych nastąpiły dalsze zamachy. Rzucone bomby przed „Yokohama Specie Bank”, przed

Katastrofa samolotu francuskiego

Paryż PAT. Wczoraj popołudniu spał w pobliżu Rochefort francuski samolot woj skowy. Dwaj członkowie załogi odnieśli śmiertelne obrażenia.

Ważne dla pań domu

Nieźródnana książka z przepisami Dra A. Oetkera pt. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 groszy. Książeczka jest nieoceniona, dając mostwo przepisów na pieczywo itp.

wahał się z decyzją wbrew stanowisku i innych socjalistów.

A przecież Bauer był gotów na największe poświęcenie w obronie niepodległości Austrii, zdawał on sobie sprawę z tego, że jedynie zjednoczenie wszystkich sił narodu zdoła odeprzeć niebezpieczeństwo faszystwu.

Tragedia kraju i tragedia osobista, jedną łączą się z drugą i Bauer tłumacząc się ze swych osobistych posunięć i decyzji tłumaczy poniekąd historię Austrii.

Otto Bauer oddał całe swe życie idei sprawiedliwości społecznej, w szczerą i szlachetność pobudek, które mu kierowały, nikt nie śmie wątpić, chociażby niezawsze wypadki rozwijały się po jego myśli. Oto Bauer nigdy nie wątpił w zwycięstwo swej pięknej idei M. L

„Taiwan Bank” w pobliżu domu handlowego „na Whiteway” „na Nankio read”, oraz na most, wiodący przez rzeczkę sueczau. Silne patrole policji przeciągają ulicami, wszystkie te zamachy dokonane zostały na obszarze międzynarodowej koncesji.

Japonia pod wodą

Tokio PAT. Powódź w okolicach Kōbe pociągnęła za sobą ponad 600 fiar ludzkich: 215 ludzi poniosło śmierć, zaś około 400 zaginęło bez wieści. Ponadto jest 200 rannych. Cyfry te nie są jeszcze ostateczne.

Podczas powodzi w Kobe zginęło m. in. 40 Europejczyków.

PIERWSZORZĘDNY
NA GÓRNYM ŚLASKU
HOTEL
MONOPOL
KATOWICE

100 pokoi, winda, woda bieżąca ciepła i zimna, sygnalizacja świetlna i telefony we wszystkich pokojach —

Telefon 309-51 i 309-55

Przegląd prasy

Ks. Puder padł ofiarą...
walki z rasizmem!

Rasizm, potępiony wyraźnie przez Kościół zaczyna być niewygodną doktryną dla niektórych narodowców, afiszujących się zapamiętałe katolicyzmem.

Po napadzie na ks. Pudra „A. B. C.” zamieściła artykuł pod szumnym tytułem „Walczy z rasizmem”, chcąc oczywiście w opinii publicznej oczyścić choć trochę mocno obciążoną rasistowskim wyskokami hipotezę żydożerczych falangistów.

Z ciężkiego zadania enerowski publicysta wywiązuje się z istic niedźwiedzią zręcznością;

Pisze mianowicie „W. S.”.

Historia uprawnia nas do twierdzenia, że właśnie żydzi są nosicielami i krzewicielami najczystszej i najbezwzględniejszego rasizmu.

Czymże wobec niego jest polski antysemityzm? Nie jest, jak chcą żydzi, nasładowaniem z drugiej, bo niemieckiej ręki, ponieważ istniał znacznie wcześniej niż niemieckie prądy rasistowskie. Jest tym samym, czym były ruchy antysemickie starożytności i przeciwżydowskie ustawodawstwo średniowiecza. Jest obroną przed rasizmem żydowskim.

I jeszcze na końcu:

Nje mylimy się głosząc, że walcząc z żydami, walczy z rasizmem.

Oczywiście, rasizm, to brzydka rzecz; kto widział, żeby oenerowcy byli rasistami? Żydzi, to typowi rasisci, a więc bij żyda, a uspokoisz swe narodowe sumienie!

Copr awda na zasadzie tego arcylogicznego rozumowania możnaby z powożeniem powiedzieć, że albo n. p. Rosenocia jest żydem, albo ulega żydowskim inspiracjom.

Bo przecież walka z hitleryzmem, to walka z rasizmem jednocześnie a „A. B. C.” stwierdza, że „walcząc z Żydami, walczy z rasizmem. Czyli hitlerowców i żydów można traktować promiscie, jako zdecydowanych rasistów, a więc od dziś przysięgłych wrogów panów z Falangi.

Bardzo to pięknie się składa!

Mapa Polski w wydaniu
p. Henleina

Propaganda heinleinowska sięga już i na teren Polski. Jak pisze „Goniec Warszawski” — w tych dniach rozesłano bezczernie propagandową, zawierającą 12000 wienie K. Henleina, oraz mapę narodowociową Europy.

Kolorem niebieskim oznaczona jest narodowość niemiecka i oczywiście Polska jest cała osiana njebieskimi plamami. Jednak: najcharakterystyczniejsze są połączenia między Rzeszą a Prusami Wschodnimi: otóż tu mamy aż dwa miejsca w rejonie nadnoteckim, łączące bezpośrednio Prusy z Rzeszą. W świetle tej mapki większość na Pomorzu posiadają — Niemcy! Polacy gdzieś stanowią jedynie drobne skupienie.

Gdzie Niemców w Polsce nie ma? Ma pa daje silne plamy niemieckie w okolicach Łodzi, wszędzie nad Wisłą, np. na Kujawach, na Podlasiu, a zwłaszcza na Wołyniu.

Pomiędzy tymi skupieniami niemieckimi rozsiano wiele plam żółtych, określonych napisem „Juden”.

Teren Polski podzielono faktycznie na dwie części: zachodnią — polsko-niemiecko-żydowską i wschodnią — na południu ukraińska i na półn. białoruską. Linia Bugu, słynna linia, którą Niemcy forsowali dawniej tak gorąco, tutaj jest respektowana pieczołowicie. Wileńszczyzna prawie Polaków nie ma, są tylko Litwini, Białorusini, Żydzi i Niemcy!

Faktycznie mapa terenu Polski dowodzi, że Polacy stanowią w Polsce mniejszość nie sięgającą nawet połowy ludności.

Polska wychodzi w świetle tej mapy, wydanej przez propagandę sudecko-niemiecką, gorzej aniżeli... Czechosłowacja,

Wczorajsze obrady Sejmu

Warszawa (tel.) Wczoraj rozpoczęło się Plenarne Posiedzenie Sejmu poświęcone debacie nad ustawami samorządowymi.

Jako pierwszy rozpatrywany był projekt ustawy o wyborach Radnych w miastach: Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, m. st. Warszawie i Wilnie.

Referat wygłosił sprawozdawca tego projektu pos. Duch, który prosi o przyjęcie projektu ustawy w brzmieniu ustalonym przez komisję.

Posel Mróz wysuwa cały szereg zastrzeżeń odnośnie do projektu i twierdzi, że opinia publiczna ustosunkowała się do projektu negatywnie.

Pos. Pochmarski również zaznacza, że z omawianego projektu ustawy nikt w kraju nie jest zadowolony, skierowany jest na niego ogień krzyżowy, mogłoby się wydawać, że duże zorganizowane a solidarne grupy wyjdą dobrze na projektowej ustawie — i to byłoby może jej plus. Ale jeżeli się weźmie pod uwagę siatkówkę geometrii wyborczej na okręgi, należy przewidywać, że zorganizowana siła wyjdzie z wyborów rozproszona. w szczególności grupy robotnicze i pracownicze. Przekazanie administracyjnym organom wykonawczym sprawy pożądanego na okręgi budzi wątpliwości.

Ordynacja wyborcza do samorządu związana jest z ordynacją do parlamentu. Mówi się dzisiaj wiele o zmianie ordynacji wyborczej do parlamentu. Jeżeli ta zmiana nie zostanie, to wybory do Rad miejskich będą wyborami wybitnie politycznymi, jeżeli będzie zmieniona w kierunku dawniejszych zasad, to osobiście kampania wyborcza do samorządów nabierze innego, łagodniejszego charakteru. Sprawa ta w tej chwili utrudnia mówcy zajęcie pozytywnego stanowiska w stosunku do ogłoszonego projektu. Te bowiem dwa zagadnienia, zarówno ordynacji wyborczej do samorządu powinniśmy opracować jednocześnie w jednym i tym samym okresie naszej pracy dla całości życia polskiego. Nie można tych spraw, tak ważnych odrywać od siebie.

Pos. Pochmarski opowiada się jako zwolennik zmiany ordynacji do parlamentu.

Ordynacja nie zdała egzaminu na terenie szerokiego życia, już to samo, że duże grupy społeczne nie wzięły udziału w wyborach z powodu tej ordynacji jest wielkim złem.

Zagadnienia te mają wielkie znaczenie dla wewnętrznego spokoju w państwie, ich rozwiązanie domaga się szeroki ogół.

Posel Kopeć zwraca uwagę, że oświadczenie

Straszne sceny podczas
uroczystości

Lizbona PAT. W czasie urządzanych corocznie w uniwersyteckim mieście Coimbra uroczystości ku czci św. królowej Izabeli Aragońskiej, nastąpiła wielka katastrofa w czasie świecznego pokazu gaszenia ognia. Na wielkim drewnianym rusztowaniu, imitującym 3-piętrowy dom, umieszczono 12 osób, które Straż Pożarna miała ratować po podpaleniu rusztowania. Ponieważ płomień ogarnął rusztowanie z nieoczekiwaną szybkością, wśród znajdujących się na jego szczycie zapanowała panika i zaczęli oni zeskakiwać w tłum, przypatrujący się widowisku. 8 osób zabiło się na miejscu, a dwie znajdują się w stanie zagrożającym ich życiu. Po ugaszeniu ognia znaleziono zwłoki pozostałych 2 osób.

przeciwko której przecie jest broszura skierowana.

Akcja Henleina w Czechach, to tylko fragment germańskiego naporu na słowiańszczyznę.

Chyba wyraźniejszego stwierdzenia jak cytowana broszura, że to jest istotnym motywem t. zw. kwestii sudeckiej — nikomu nie potrzebaj

Iw.

czenie rządowe złożone w klubie sprawozdawców parlamentarnych zapewnia, że rządowi chodzi o wybory czyste, uczciwe i rzetelne i o to, ażeby reprezentacja samorządowa istotnie realizowała zasadę współdziałania czynnika społecznego z państwowym. Przypuszcza pos. Kopeć, że rządowi chodziło o wytworzenie atmosfery zaufania. Niestety projekt rządowy nie stwarza tej pożądanej atmosfery. Szereg przepisów daje zupełną możliwość samowoli niższych czynników administracji. Ustawa nie stwarza ochrony przeciw samowoli i przeciw tym typom, które drogą wysługiwania się i wyczu-

wania skąd wiatr wieje, potrafią zniszczyć zdrowe zasady życia publicznego.

Jako minimum mieszkańców okręgu proponuje mówca 25.000.

W zakończeniu posel Kopeć zaznacza, że chcąc odpolitycznić samorząd, musi się zmienić ordynacja wyborcza do Sejmu i Senatu.

Po końcowych wywodach referenta pos. Ducha przystąpiono do głosowania. Wszystkie poprawki mniejszości zostały odrzucone przez Sejm, po czym ustawa została przyjęta w drugim i trzecim czytaniu w brzmieniu uchwalonym przez komisję, a przedstawionym przez posła Ducha.

Swoista etyka „Głosu Narodu”

Napad na ks. Pudra w Warszawie stawia nam przed oczy całą bezsensowność rasizmu w kwestii żydowskiej. Tak pisze na pierwszej stronie naczelny redaktor „Głosu Narodu” ksiądz Jan Piwowarczyk w artykule p. t. „Żydzi — Chrześ — Polska”.

Bawo! Nareszcie organ katolicki zdobył się na słuszny sąd.

Ale tylko na pierwszej stronie.

Bo na stronie 9 tej tego samego dziennika czytamy w notatce p. t. „Wielki dzień adwokatury krakowskiej”:

Nowe polskie władze Izby Adwokackiej mają przed sobą ciężki trud. Na odcinku dyscyplinarnym opinia publiczna oczekuje od nich **bezpardonowej czystki**. Muszą przygotować grunt pod zupełne spolszczenie adwokatury”.

A więc nawoływanie do bezpardonowej czystki. W imię chrześcijańskiej etyki? Wiemy z przykładów niemieckich i austriackich na czym polegała bezpardonowa czystka.

...Napad w kościele św. Jacka nie był jedynym wyrazem rasistowskiej nienawiści do tego księdza. Poprzedziła go nieprzytomna nagonka, prowadzona w paru piśmiokach warszawskich, stwierdza w dalszym ciągu ksiądz J. P.

Ale czy tylko piśmiokarzy? Czy „Głos Narodu” pozostawał w tyle w kwestii siania nienawiści wobec Żydów?

A czemuż jest nawoływanie do bezpardonowej czystki w adwokaturze krakowskiej jak nie wyrazem rasistowskiej nienawiści.

Zaiste dziwna to etyka: cnota jest kraść, gdy chodzi o bezpardonową czystkę wobec żydowskich adwokatów, być okradzionym gdy trzeba potępić napad na księdza Pudra.

Nie można, skoro się uznaje bezsensowność rasizmu w kwestii żydowskiej, zresztą zupełnie słusznie, potępić zbrodnicze napady na księdza, który jest z pochodzenia Żydem, a równocześnie nawoływać do czynów będących wyrazem tej samej nienawiści do Żydów, co pobudki działania tamtego zbrodniarza w kościele.

Chyba, że się ma — jak pisze ks. J. P. — „do czynienia” ze zbalamowaną opinią katolików, i to nietylko w jednym wypadku... To jedna strona kruchego metalu.

Co w rzeczy samej?

Jak sobie panowie z ulicy św. Miłosierdzia to wyobrażają?

Bezpardonowa czystka to pozbawienie ludzi, którzy życie swoje oddali zawodowi, prawa do tego życia, to pozbawienie ich praw, zagwarantowanych konstytucją. To kolizja z siódmym przykazaniem, arcykatolicki „Głosie Narodu”. To ślepe naśladowanie wzorów hitlerowskich i bolszewickich, które jakoś przeżarliwie kłóją się z tymi zasadami,

których wyznawcą mieni się być naczelny redaktor „Głosu Narodu”.

Ks. J. P. w zakończeniu swego artykułu p. t. „Żydzi — Chrześ — Polska”, przytacza głos pewnego Żyda z pochodzenia:

— Gdybym był młodym, to bym teraz był na podstawie „aryjskiego paragrafu” wyrzucony ze stowarzyszenia zawodowego, które prawie stworzyłem. Starego „żyda” już się nikt nie boi. Dlatego, choć mną pogardzają, dają mi spokój.

Lituje się nad tym człowiekiem naczelny redaktor „Głosu Narodu” pisząc:

Ile takich krzywd i takich tragedij rozgrywa się dziś w Polsce z powodu przyjmowania się zasady rasizmu w kwestii żydowskiej!...

Ale ta litość nad jednym biednym „starym Żydem”, nie przeszkadza organowi księdza J. P. nawoływać władz adwokackich do wyrządzenia krzywdy tysiącom innym ludziom a to z powodu przyjmowania się zasady rasizmu w kwestii żydowskiej!

Na pierwszej stronie tego samego arcykatolickiego dziennika p. J. P. woła: precz z rasizmem, precz z bezsensownością rasizmu w kwestii żydowskiej a na stronie 9 tej, w imię tej samej bezsensowności rasizmu wzywa i tak rasistowską **złę Adwokacką do bezpardonowej czystki**. Zaiste swoistą etykę zaprodukował „Głos Narodu”.

Można o nim powiedzieć słowami Moliera:

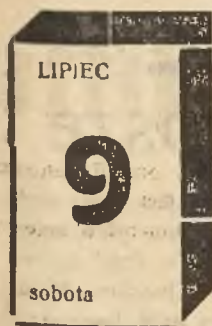
Ciągle tak samo, bo ciągle jest to samo...

Ster

Japonia grozi
Francji

Tokio PAT. Ambasador francuski zakomunikował min. spr. zagr. że Francja wysłała przeszło 10-ciu policjantów annamskich na wyspy Paracel celem strzeżenia tamtejszych latarni morskich oraz radiostacji. Japończycy, którzy w niewielkiej liczbie zamieszkują te wyspy, nie doznają żadnej przeszkody w swych normalnych zajęciach, zaś interesy ich zostaną poszanowane.

W odpowiedzi wicemin. spr. zagr. Horiunsi oświadczył ambasadorowi, że zajęcie wspomnianych wysp może wytworzyć nieporozumienia, przy czym przypominał, że Japonia na prośbę Francji nie zajmowała tych wysp, do których pretensje roszczą sobie również Chiny. Wicemin. Horiunsi zwrócił ponadto uwagę, że rząd japoński zastrzega sobie swobodę działania na wypadek konieczności zaostrożenia blokady Chin południowych lub obrony interesów obywateli japońskich na wyspach Paracel.

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE

Straż ogniowa 121-11
Zegarynka 98
Poczt. biuro -lec. 143 00
Centr. międzym 37
Informator telef. 137 06
Biuro napr. telef. 150 50
Informator kol 121 08
Centr. gazowni 52 05
Centr. elektr. 150-76
Centr. wodociąg. 171-92
Pogotowie rat. 111-11,

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI

Sobota Weroniki

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY

Przewidywany przebieg pogody w dniu 8 bm.

W całym kraju pogoda słoneczna i bardzo ciepła przy słabych wiatrach zmiennych z przewagą kierunków południowych. Wiadomość dobra.

Teatr

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Dziś w piątek po cenach znizowanych świeża komedia L. E. Huxley'a „Wiosenne porządki”, w reżyserii W. Radulskiego z A. Matusiakówną, Z. Modzelewskim, W. Niedziałkowską, W. Macherskim, K. Fabisiakiem, K. Opalińskim, R. Wrońskim, W. Kolwasem i A. Possartem.

Jutro w sobotę po cenach najniższych „Profesja pani Warren” w opracowaniu scenicznym dyr. E. Frycza, w premierowej obsadzie.

W niedzielę wieczorem, po cenach najniższych, po raz ostatni w bież. sezonie Zygmunt Nowakowski „Gałązka rozmarynu”.

Plan przedstawień: Piątek 8. VII. „Wiosenne porządki”. Sobota 9. VII. „Profesja pani Warren”. Niedz 10. VII. Gałązka rozmarynu”

Repertuar kin

ADRIA: Nie znała miłości — i — Zwycięska walka

APOLLO: Rapsodia.

ATLANTIC: Zbrodnia i kara i — Carewicz.

DOM ZOLNIERZA: X—27.

LOPP: Dama na dwa tygodnie (Joan Crawford), Więzy milionów (Wallace Beery).

PROMIEN: Żółty pirat i — Romantyczny pirat.

STELLA: Książętko (Lubińska).

SZUKA: Gasparone (Marika Röck Leo Slezak).

UCIECHA: Człowiek który żył 2 razy. Diabły z wybrzeża.

WANDA: Przygody detektywa Nicka.

Radio

SOBOTA, 9 lipca 1938

8.00 Muzyka. 15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci: słuchowisko „Pejsidoros, zawodnik olimpijski” w/g powieści L. Rydla, radiofon. Malgorzata Sterbówna. 16.00 „Wśród melodii rumuńskich” reportaż muzyczny w opr. Celiny Nahlik. 16.45 „Na przednówku” felieton wygłosi Stanisław Broniewski. 17.00 Koncert orkiestry dętej Poczтового Przystosobienia Wojskowego pod dyr. Ferdynanda Gemrota. 18.45 „Słask w gawędzie księdza Bończyka” kwadrans poetycki w opr. Wincentego Ogrodzińskiego. 19.00 Utwory Ignacego Paderewskiego w wyk. Aleksandra Brachockiego (fort). 19.30 Humor w pieśniach Stanisława Moniuszki. Wykonawcy: Aleksander Karpacki (baryton), Piątka Poznańska. 20.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.10 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego (przy piewki Jerzego Klimaszewskiego) 22.00 „Godzi na niespodzianek”.

14 b. m. posiedzenie Senatu

Warszawa (tel.). Plenarne posiedzenie Senatu zwołane zostało na czwartek 14 bm. godz. 10 rano.

Samobójstwo szewca

w Pradniku Białym

W Pradniku Białym przy ul. Fabrycznej powiesił się Józef Jarosz z zawodu szewc. lat 45. Jarosz dokonał samobójstwa w ten sposób, że uwiązał sznur na gwoździu wbitym w powalę a następnie obwisał sobie szyję. Wszystko to robił tak prędko, że zanim domownicy zdolali się zorientować i odciąć samobójcę, on już nie dawał znaków

życia. Przybyły lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził śmierć.

Samobójca pozostawił liczną rodzinę. Powody samobójstwa nie znane, gdyż żył w zgodzie z rodziną.

Zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej.

Masowe aresztowania w Palestynie

Jerozolima PAT. W związku z ostatnimi wydarzeniami policja dokonała wielu aresztowań wśród sjonistów i rewizjonistów.

Aresztowano m. in. dr Wszayra, członka Żydowskiej Rady Nadzorczej.

Sytuacja w Haif'e

Jerozolima PAT. Po wczorajszych tragicznych zajściach nastąpiło dziś rano w Haif'e pewnego rodzaju uspokojenie. Do rana przybyły silne oddziały policji brytyjskiej, które przeprowadziły szereg aresztowań. Między aresztowanymi znajduje się około 10 członków ochotniczej policji, którzy oskarżeni są o oddanie służby w tłum bez ostrzeżenia. Pogrzeby ofiar wczorajszych zajść odbyły się dziś wczesnym rano. O godz. 4ej Arabów, o 6ej Żydów.

Nowy zamach bombowy w Jerozolimie

Jerozolima PAT. Dziś rano dokonano w starej dzielnicy Jerozolimy ponownego zamachu bombowego. Jeden Arab został zabity, a jeden ciężko ranny.

Katastrofa samolotowa

Praga PAT. W pobliżu Olomuńca spadł z niewiadomych przyczyn z wysokości 50 mtr. samolot sportowy. Pilot zabił się na miejscu.

Japończycy zajęli Kuwo

Tokio PAT. Wojska japońskie na południu prowincji Szansi rozpoczęły energiczne natarcie przeciwko wojskom chińskim, które zgromadziły się w tych okolicach, począwszy od końca marca. Wojska te na wieść o natarciu japońskim rozpoczęły odwrót. Wojska japońskie zajęły na tym odcinku m. Kuwo.

A jednak niema spokoju w Abisynii

Rzym PAT. Oficjalnie komunikują, że straty włoskie w Abisynii wyniosły w ciągu czerwca 37 ludzi z czego 10 poległo w służbie policyjnej, 2 zmarło z ran, 1 zaginął, zaś 24 zmarło na skutek choroby. Straty włoskie od 1 stycznia 1935 r. do 30 czerwca br. wynoszą ogółem 4434 ludzi.

30 osób zachorowało po spożyciu mięsa

Czerniowce PAT. W mieście siedmiogrodzkim Simlaur Silwanei zachorowało 30 osób po spożyciu nieświeżego mięsa koźiego. Zostali oni przewiezieni do szpitala.

Auto ciężarowe najechało na 3 ludzi

Dziś, piątek, w godzinach rannych na szosie zabierzowskiej pod Krakowem doszło do katastrofy samochodowej. Auto ciężarowe jadące w nieprzepisowym tempie najechało na 3 ludzi: Winc. Kowieński, Wład. Skrzypczaka i Marię Orkisz, których — ciężko rannych — pogotowie ratunkowe odwiezło do szpitala św. Łazarza w Krakowie. Stan ich jest bardzo poważny. Nazwisko szofera nie zostało ustalone.

Kronika kielecka

Kielce (Od kor.). W niedzielę, dnia 10 lipca b. r., rozpoczną się na lotnisku w nasłowie pod Kjelcami 6te krajowe zawody szybowcowe, organizowane przez aereklub Rzeczypospolitej przy współpracy kieleckiego okręgu wojewódzkiego LOPP.

W zawodach, które trwać będą do dnia 23 bm. weźmie udział 40 zawodników z 38 szybowcami jednoosobowymi i 2 szybowcami dwu osobowymi. Zawodnicy reprezentują się spośród aereklubów i Kół Szybowcowych LOPP.

Rozpoczęcie zawodów poprzedzi msza polowa, którą odprawi w asyście licznego duchowieństwa biskup kielecki ks. Franciszek Sonik.

Kielce (Od kor.). We wsi Mnisków, pow. opoczyńskiego, w czasie burzy piorun zabił Władysława Kuczyka, listonosza miejscowej agencji pocztowej.

We wsi Kopaniny, pow. jędrzejowskiego, na tle sporu o dzieci Franciszek Równicki pchnął bagnetem Franciszka Sobczyka, rąbijąc go na miejscu. Równickiego przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Kronika tarnowska

Tarnów (Od kor.). Na drodze z Tarnowa do Pilzna autobus ciężarowy Weismana załadowany towarami i posiadający 7 ludzi obsługi, najechany został przez autobus ciężarowy, jadący od strony Pilzna. Najechanie było tak silne, że auto Weismana zostało zerwane do rowu i częściowo rozbite. Straty wynoszą blisko 4.000 zł. Na szczęście nikt z ludzi, znajdujących się w aucie nie został kontuzjowany. Sprawca najechania zbiegł.

W Ropczycach w składzie materiałów pędnych Pinkasa wybuchł groźny pożar, powodując straty na kilka tysięcy złotych. Pożar szybko opanowano dzięki pomocy Straży Pożarnej.

Dlaczego?

Dlaczego władze bezpieczeństwa nie usuną z plant podgórskich przeróżnych mętów oraz kobiet, które w bezczelny sposób zaczepiają mężczyzn gdy tylko zabłyszczą lampy?

Czyżby to było taką wielką trudnością?

Dlaczego zamknięto ruch kołowy na ulicy Smolki w Podgórzu a tablice z napisem „Przejazd wzbroniony” umieszczono tylko koło Kalwaryjskiej? Czy szofer lub furman jadący z ulcy Krasickiego może wiedzieć że przejazd ulicą Smolki jest wzbroniony?

Umieszczenie tablicy drugiej na drugim końcu ulicy nie jest ani kosztem, ani ciężką robotą a dla orientacji jest to konieczne potrzebne.

Przypominamy, że z kiosku na rogu ulicy Węglowej, Krakowskiej nie został jeszcze usunięty napis: Naleźć ogłoszeń wzbronione

Potworna zbrodnia

Olkusz (Od kor.). We wsi Bębło pod Olkuszem duże poruszenie wywołała zbrodnia bratobójstwa popełniona w rodzinie niejakich Nowakowskich. Wczoraj nad ranem Julian i Mieczysław Nowakowscy wszczęli gwałtowną kłótnię, a następnie bójkę w czasie której 15-letni Mieczysław uderzeniem siekiery w głowę zabił swego 19-letniego brata Juliana. Bratobójcę aresztowano.

„Totalizm czy kultura”
Z. Mysłakowskiego Prof. U. J.
Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik” w Krakowie
ul. Mogilska 11 m. 19.
Do nabycia we wszystkich Księgarniach

Za wybiecie szyby pół roku więzienia

W Krakowie został skazany członek Stronnictwa Narodowego, p. B. Dąbrowski, na sześć miesięcy aresztu z zawieszeniem na 2 lata za wybiecie szyb w kawiarni „Cyganeria”. P. Dąbrowski odpowiadał z aresztu, gdzie przebywał od kilku tygodni.

Wycieczka do Finlandii. W dniu 9 lipca b. r. wyjeżdża wycieczka Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego z Krakowa do Finlandii przez Estonię. Wycieczka odbędzie się statkiem „Zegluga Polskiej” w Gdyni i zwiedzi miasto Tallin, Wybörg i Helsinki, oraz ciekawsze pod względem krajoznawczym okolice. Powrót wycieczki do Gdyni nastąpi w dniu 19 lipca, poczym uczestnicy zwiedzą wybrzeże polskie, a w drodze powrotnej wykopaliska w Biskupinie.

KOMUNIKAT

Zarząd Miejski w Krakowie przypomina, że z dniem 14. lipca b. r. upływa termin płatności II. raty stałej opłaty wodociągowej na rok 1938.

Poza tym przypomina się płatnikom, którym zależności w opłatach i podatkach miejskich rozłożono na raty, aby punktualnie wpłacili ratę lipcową, gdyż w przeciwnym razie narażą się na utratę przyznanej im ulgi.

W razie niezapłacenia w oznaczonych terminach powyższej opłaty oraz przyznanych rat, Zarząd Miejski przystąpi do egzekucyjnego ściągnięcia należności z odsetkami zwłoki i kosztami egzekucyjnymi, co narazi płatników na dodatkowe koszty.

M. Zimińska i M. Fogg

znakomici artyści teatrów rewijowych warszawskich, których występy wszędzie dla wysokiego artysty i kunsztu aktorskiego cieszą się ogromnym powodzeniem, wystąpią z jednym wieczorem humoru, satyry i piosenki w poniedziałek 11 bm. w Starym Teatrze. Świetni artyści, rozporządzający nowym bogatym repertuarem będą bawić naszą publiczność niedoścignionym humorem, groteską, piosenką i dowcipem.

Kiedy rozpocznie się handel polsko-litewski

Wobec braku umowy handlowej z Litwą i opóźniania się terminu rozpoczęcia odpowiednich pertraktacji, wszelkie wysiłki, zarówno z jednej jak i z drugiej strony, zmierzające do rozpoczęcia wymiany i nawiązania stałych stosunków han-

dlowych pozostają, jak dotychczas bez rezultatu. Szczególnie wiele zapytań napływa od szeregu fabryk polskich, zainteresowanych w eksporcie do Litwy. Zapytania te, kierowane przeważnie do Izby handlowej polsko bałtycko-skandynawskiej w Warszawie, odkładane są do cza-

su uzyskania pod taw prawnych dla handlu polsko litewskiego.

W ciągu maja doszły do skutku tylko nieliczne drobne tranzakcje, przy czym na eksport z Polski do Litwy przypadło 43 tys. zł., wartość zaś importu nie przekraczała 8 tys. zł.

5.006 podstawowych zapachów perfum

W pobliżu Lipska w Niemczech istnieje jedna z największych fabryk perfum na świecie. Najważniejszym działem tych olbrzymich zakładów jest laboratorium w którym chemicy, naturaliści, inżynierowie są zajęci pracą nad utaleniem zasadniczych zapachów perfum.

Okazuje się, że laboratorium to rozporządza 5.000 zasadniczych zapachów, z których powstają dalsze, przez odpowiednie nowe kombinacje mieszania zasadniczych podstawowych zapachów.

Budowa pawilonu polskiego na wystawę nowojorską

W Nowym Jorku bawi obecnie dyr. Ropp, komisarz pawilonu polskiego na wszechświatowej wystawie nowojorskiej. Dozoruje on osobiście prace, prowadzone przy budowie pawilonu polskiego.

Budowę tę wykonuje przedsiębiorstwo amerykańskie pod kierunkiem inż. Cybulskiego i Galinowskiego.

Jak się dowiadujemy, pawilon polski jest jedną z najbardziej zaawansowanych budowli spośród pawilonów państw obcych.

Grusze zakwitły po raz drugi

Poznań. W miejscowości Niszczewice, w sadzie u jednego z gospodarzy zakwitły po raz drugi grusze. Ten niebywały o tej porze wypadek wywołał w całej okolicy duże zainteresowanie.

Kongres ociemniałych esperantystów

Londyn (Kabel). W końcu lipca br. odbędzie się w Londynie kongres ociemniałych esperantystów z całego świata. Spodziewany jest przyjazd reprezentantów przeszło 30 państw.

Otruli służącą i zrabowali mieszkanie

Złodzieje potrafią być sprytni w swym zawodzie. Taki spryt wykazali warszawianie. Zawarli najspierdół znajomość ze służącą i tak od nitki do kłębka. Służąca Helena Grzywak była zajęta u artysty malarza Adama Herszafta w Warszawie przy ul. Hipoteckiej 3.

Gdy w dniu przedwczorajszym artysta powrócił do domu zastał służącą leżącą na łóżku bez znaku życia. Przybyły lekarz pogotowia stwierdził zatrucie jakimś środkiem nasennym oraz gazem świetlnym.

Dochodzenia ustaliły, że służąca zaprosiła do mieszkania kilku mężczyzn, którzy przynieśli z sobą parę butelek wódki i urządzili libację w czasie której służąca uspieno a następnie odkręcono kurek do gazu

by prędzej nastąpiła śmierć. Złoczyńcy skradli srebrną papierośnicę w której znajdowały się dwa banknoty po 50 zł oraz złotą broszkę ze szmaragdem wartości 500 zł. Poza tym skradziono szereg innych rzeczy znajdujących się w pokoju.

Złoczyńcy nie zostawili po sobie żadnych śladów które by mogły naprowadzić na ich ślad.

Warszawskie władze śledcze przeprowadziły natychmiast oblławę w różnych spelunkach jednak nie natrafiono na ślad złoczyńców.

**Nasze Konto P. K. O.
408.727**

Dwie wdowy

Już 14 lat mija od męczeńskiej śmierci Matteottiego, a każda rocznica tego dnia zmusza nas do wspomnień równie bolesnych.

Morderstwo dokonane przez czarne koszule na przywódcy robotników włoskich zbyt silnie wstrząsnęło sumieniem Europy, żeby pójść już w niepamięć. Przyczyną niezwykłego rozgłosu tej zbrodni był niewątpliwie fakt, że faszystom godząc nożem w serce nieposzlakowanego człowieka idei, zdemaskował się poraż pierwszy.

Przez ułamek sekundy ludzkość ujrziała potworny pysk bestii i przerażała się. Ci, którzy szli do władzy pod hasłem porządku, odrzucając ideę walki klasowej, podnieśli do wyżyn reżyli praktykę skrytobójczą, a głoszone przez nich panowanie spokoju okazało się ciszą cmentarną nad trumnami synów i bojowników ludu.

Ale wykolejeńcy z nad Tybru nie mieli dostatecznej wprawy. Czteroletni trening wojny światowej wystarczał wprawdzie na to, aby wypruć za jednym zamachem wszystkie wnętrznosci jakiegokolwiek delegatowi fabrycznemu, lub zastosować badanie 3 stopnia do „podejrzanego” chłopca z Kalabrii. Było to jednak zbyt mało, żeby zorganizować teraz sprawnie i sprętaście.

W sieci, którą pajaki faszystowskie rozsunęły nad Italią, wytworzyły się pewne luki. Przez jedną z takich luk przesliznęła się, ratując życie swoje i dzieci, wdowa po Matteottim, która przed kilku dniami zmarła w jednej z klinik rzymskich.

Prostu wówczas, w 1924 r. nie zauważono jej, zapomniano o jej istnieniu. Gdy spostrzeżono „błąd”... było już „za późno”. Władza zadowolona się więc roztoczeniem nad nią stałego dozoru policyjnego. Odebrano jej dzieci! I pomyślcie tylko, dzieci Matteottiego wychowuje się na... faszystów. Ojca pod ścianę! syna do Balillii! — oto rozwiązanie problemu dwóch pokoleń w

wykoraniu cezara z Pałacu Weneckiego.

Tak się dziwnie złożyło, że w tym czasie, kiedy w Rzymie, na łóżu śmierci, zdala od zrabowanych dzieci, leżała pani Matteotti, przez granicę austriacką — do Szwajcarii przemykała się na wygnanie kobieta z dwojgiem małych dzieci — wdowa po Dollfussie.

Morderstwo Dollfussa wykonane było znacznie „sprawniej”, niż mord nad Matteottim. Działo się to nie tylko za sprawą znanej dokładności i porządku niemieckiego, ale i dla tego, że faszystom brunatnym wiele nauczył się od swego starszego, czarnego brata. Nie wywołało też ono takiego wstrząsu, jak tamto, bo przecież ofiara, sam Dollfuss, miał ręce zbrogzone po łokieć krwią bohaterów robotników Wiednia. Jego główną winą było to... że nie był hitlerowcem. Totalizm hitlerowski musiał sięgnąć po niezawodny argument wszystkich faszystów — po... rewolwer.

Została wdowa: ograbiona doszczętnie; bez środków do życia w obcym kraju. Katolickie organizacje charytatywne zbierają na żywność dla p. Dollfussowej i jej dzieci.

Na dwóch krańcach osi — dwie nieszczęsne wdowy.

Ogrom ich bólu — to symbol cierpienia zadawanych ludzkości przez faszystów.

„Zycie”.

Riky

Kuplerki szantażowały bezrobotne dziewczyny

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa której bohaterką była Helena Kamińska, oskarżona o nakłanianie do nierządu i czerpanie z niego zysków.

Sekundantkami w imprezie Kamińskiej były, Janina Szymborska i Eugenia Arkuszevska.

Kamińska była właścicielką domu w Ursusie i objędziała wszystkie miejscowości kuracyjne i wypoczynkowe, lecz zawsze z sekretarką

Niemka obraża flagę państwową

Trudno jest spotkać obywatela niemieckiego, któryby był lojalny wobec polskich zarządzeń. To znana historia. Naprzykład w Wielkich Łunawach w powiecie chełmińskim żona rolnika Niemka wywiesiła polską flagę jako strach na wróble, zawieszając ją z czarną szmatą na drzewie owocowym.

Ta bezczelna zniewaga flagi państwowej oburzyła miejscową ludność. Niemka tłumaczyła się, że wywiesiła flagę w celu wysuszenia jej po praniu jednak władze nie uwierzyły naiwnemu tłumaczeniu się Niemki i przekazały sprawę miejscowej prokuraturze.

Migawki sądowe

O 2 grosze

Człowiek, jak wiadomo, jest istotą wielce skomplikowaną i nielicznym tylko śmiertelnikom przypadło w udziale doświadczenie tajemniczej jaźni ludzkiej. Naturalnie w całej pełni. Szary ogół dopuszczony został zaledwie do poznania niektórych stron bytowania ludzkiego, niektórych zaledwie jego przejawów. I w tym może tkwi wieczne źródło nieporozumień między ludźmi.

Panu Pawłowi przypadł w udziale los ciężki. Oglądał on człowieka w chwili najmniej poetyckiej, w chwili, gdy oddawał on dań swej materialnej naturze, krótko mówiąc, pan Paweł był dozorcą jednego z ustępów miejskich. Należy chyba tej okoliczności przypisać fakt, że stracił on zupełnie wiarę i zaufanie do człowieka. Tylko ściana tej pozytywnej instytucji wiedzą, co przemysłał pan Paweł podczas długich, przy długich dni, oglądając wciąż wchodzących i wychodzących ludzi. Może wydało mu się, że ludzie nic innego nie czynią poza tym, może pomyślał, że cały świat jest jednym wielkim... Ale porzućmy fantazję. Twarda rzeczywistość jest czasem o wiele bardziej fantastyczna, niż ludzka wyobraźnia, jak już twierdziła podobno Kleopatra. I miała rację, w tym wypadku teza jej również potwierdziła się.

Otóż, jak powiedzieliśmy pan Paweł stracił zupełnie wiarę w człowieka i ta strata zaprowadziła go aż przed stolik sędziowski.

Niejaki pan L. źle obliczył zawartość swojej kieszeni, albo może nie mógł już w ostatniej chwili się wycofać, dość, że ofiarował pan Pawłowi zaledwie 13 groszy zamiast należnych 15. „Jeszcze dwa grosze, ty lochudro jednak padło groźne ostrzeżenie z ust pana Pawła. Nje pomogły obiecnice p. L., że sumę tę uzupełni przy najbliższej sposobności, nie pomogły błagania ani zakłęcia. Pan Paweł nie miał wiary w człowieka. W ruch poszła miotła która w połączeniu z ręką pana Pawła doprowadziła niefortunnego p. L. do takiego stanu, że zabrało go już pogotowie.

Butnego dozorcę nagrodzono 3-ma dniami aresztu.

Mora lżej ponurej historii — nie traćmy wiary w człowieka.

Riky

Kuplerki szantażowały bezrobotne dziewczyny

gdyż sama była analfabatką. Poznawała się ona z młodymi dziewczętami, które wciągała do nierządu.

Szajka utrzymywała dwa luksusowe lokale. Jeden na ulicy Hożej w Warszawie Nr 52, drugi na tej samej ulicy pod Nr 32.

Ofiary kuplerek rekrutowały się przeważnie ze słuchaczek różnych kursów oraz z bezrobotnych biuralistek.

Zapłatę za „rozkoszne chwile” gość wręczał właścicielce lokalu tak że ofiara otrzymywała tylko niewielki procent.

Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Sąd skazał Kamińską na półtora roku bezwzględnej więzienia.

Wrony powodem huraganu

Poznań. Przed kilkoma dniami obiegła prasę wiadomość o niebywałym wprost napadzie olbrzymiej chmury wron na pola buraczane w Gniewkowie, w Wielkopolsce, gdzie wrony musiano przepędzać kijami. Obecnie okoliczna ludność wiąże ten fakt z katastrofalnym huraganem, który przeszedł nad Wielkopolską, ponieważ chmara wron i kruków jest uważane za złą wróżbę.

Wyświęcony na księdza w 59-tym roku życia

Nowy Jork PAT. Niejaki Alfrede Moretti, naturalizowany Włoch, zamieszkały od wielu lat w Stanach Zjednoczonych, wyświęcony został na księdza w 59-tym roku życia. Moretti urodzony w Bolonii, od dzieciństwa czuł powołanie do stanu duchownego, ale napotykał na szereg przeszkód. Rodzina jego straciła majątek a po śmierci rodziców musiał zaopiekować się młodszym rodzeństwem. Jął się fizycznej pracy na przód we Włoszech, a potem wyemigrował do Stanów Zjednoczonych. Tu kolejno pracował w fabryce metalurgicznej, był pod różującym agentem, wreszcie zabezpieczywszy byt rodzeństwu i oszczędziwszy potrze-

ne fundusze, skończył szkołę średnią już jako dorosły człowiek, po czym wstąpił do seminarium i kilka dni temu odprawił pierwszą mszę św. W tych dniach ks. Morotti wyjeżdża do Włoch.

Niezwykły strajk

Nowy Jork PAT. Pisma nowojorskie poświęcają wiele miejsca niezwykłym strajkowi okupacyjnemu, który zastosowała 27 letnia szwajcarka Heddi Heusser w pod-

Nieznany cykl Artura Grottgera

W związku z 75-tą rocznicą Powstania Styczniowego, zakł. „Książnica-Atlas” wydały w opracowaniu dr. Mieczysława Tretera nieznane zupełnie w Polsce dzieło Artura Grottgera „Warszawa II”, za którym s. p. J. Bołoz Antoniewicz najskrupulat-

niejsze czynił poszukiwania, a które zostało z wiosną r. 1925 odnalezione w „Victoria and Albert Museum” w Londynie przez H. E. Kennedy i Zofię Umińską. Składa się nań siedem plansz, a mianowicie: I. Lud na cmentarzu. II. Plac Zygnunta. III. Chłop i szlachta. IV. Wdowa. V. Zamki i pałace. VI. Więzienie księdza. VII. Sybir. Cztery z tych plansz opracowane są na całkowicie nowych motywach; trzy pozostałe, jakkolwiek o wątku identycznym, przekomponował artysta gruntownie, wnosząc się w nich na znacznie wyższy stopień artystycznej doskonałości. I jako dzieło sztuki i jako pamiątka bolesnych przeżyć polskiego społeczeństwa, niewielki ten zbiór kartonów największego naszego rysownika, pieśniarza i niedoli narodu, winien znaleźć się w każdym polskim domu.

Biblioteka polska w Paryżu

W pięknym, czteropiętrowym Domu Polskim, przy ul. Grillon 7, w Paryżu mieści się biblioteka i czytelnia dla naszych rodaków. Biblioteka Domu Polskiego została otwarta 12-go marca b. r. Liczy ona 2 800 tomów z czego 2 400 ofiarował Bank P. K. O. w Paryżu, 300 — Stowarzyszenia, 1. wojskowych, a resztę złożyły osoby prywatne. Książki te, głównie to beletrystyka. Oprócz wypożyczalni jest jeszcze czytelnia, dzięki której każdy za niewielką opłatą może wybrać sobie książkę i czytać ją na miejscu, podczas, gdy w innych salach Domu Polskiego bije ściszony nieprzerwany nurt życia organizacyjnego i towarzyskiego. Biblioteka w Domu Polskim znajduje

się dopiero w początkach rozwoju, lecz już obecne zainteresowanie się nią rodaków na szych dowodzi, jak bardzo placówka ta była w Paryżu potrzebna i konieczna.

Pamiętniki mistrza Paderewskiego

Jak się dowiaduje agencja PIL, we wrześniu br. ukaza się w Nowym Jorku, nakładem słynnego wydawnictwa „Scribner Fall Features”, pamiętniki Ignacego Paderewskiego w języku angielskim, w opracowaniu Mary Lawton. Tytuł brzmieć będzie: „Paderewski's Memoires”. Jak pisze wydawca amerykański, będą to pierwsze zapiski słynnego pianisty, kompozytora i patrioty, jednego z nieśmiertelnych naszego globu, pełne ciekawego materiału o życiu jego i innych sławnych ludzi, z którymi stykał się

miejskiej willi nowojorskiego milionera, 50 letniego Rollo Blanchard'a. Zatarasowała się w willi bogacza w Irvington i oświadczyła, że póty jej nie opuści, póki p. Blanchard z nią się nie ożeni. Twierdzi ona, że milioner kilkakrotnie ofiarowywał jej małżeństwo, w dowód czego pokazała raportem kosztowności wartości kilkunastu tysięcy dolarów, które jej ofiarował. Okazuje się ponadto, że milioner dawał młodej szwajcarce tysiąc dolarów miesięcznie. Zarówno Blanchard jak i p. Heusser są rozwiędzeni i każde z nich ma po dwoje dzieci z poprzedniego małżeństwa.

Groźba wyschnięcia jeziora Neusiedl

Wiedeń PAT. Wielkie jezioro Neusiedl, leżące na granicy austriacko-węgierskiej zaczyna ponownie grozić wyschnięciem. Jezioro to o powierzchni 337 klm. kw. opada dziennie o 2 mm, czyli o 7 milionów litrów wody. Przyczyną tego jest parowanie. Wody jeziora są potrzebne taniejszym właścicielom i sadom. Jezioro to wyschło już raz zupełnie w latach 1856—1873. Celem uratowania jeziora przed wyschnięciem ma być doprowadzony do jeziora kanał z pobliskiej rzeki kosztem 1 miliona marek.

Trochę humoru

SZKOCI

Ośmioleci John z Aberdeen składa życzenia wujowi w dniu imienin. Wuj wyciąga z kieszeni banknot pięciofuntowy i monetę szylingową:

— Co wolisz? — zwraca się wuj do Johna — monetę czy banknot?

John wskazuje najpierw na szyling, potem na banknot i mówi:

— Zawiń w to, wuju!

(Tit-Bits)

Katastrofa kolejowa

Czerniowce PAT. Na stacji Ługoj w Bessarabii wydarzyła się katastrofa, skutkiem najechania na siebie 2 pociągów towarowych. W wyniku katastrofy wykołowało się 5 wagonów, a linia kolejowa została zamknięta na przestrzeni 30 metrów. Szkody wynoszą około 1 miliona lei.

w życiu codziennym genialny mistrz tonów. Dzieło to, któremu w U. S. A. robi się teraz wielką propagandę, będzie obficie ilustrowane.

Lipcowy numer „Sygnałów”

Ukazał się nowy (48) numer „Sygnałów” z 1 lipca b. r. i zawiera następującą treść:

Stefan Wodnicz: Z problematyki faszyzmu — Marian Czuchowski: Chłopska dźwignia — Adolf Sowiński: Wiersze hitlerowskie — Rozstrzygnięcie konkursu poetyckiego. Autorzy nagradzani: Halina Friede: Przed odjazdem — Leonard Hanin: Do poety — Józef Stachowski: Zony świętojańskie — Jerzy Sarny: Norwirdawi — Marian Pankowski: Czytanie w zieleni — Piotr Korzuch: Sny — Juliusz Gutman: Eritis sicut dei... — Zygmunt Jarosz: Jakim mnie wierszem... — Jerzy Sarny: Pożegnanie. — Zofia Orm: Diagnoza księski — S.

Eabard: Chłop a „państwo narodowe”. — Lech Piwowar: Ostrożnie z Apollinaiem — Zygmunt Jarosz: Żydzi Karola Marxa — Leon Wudzki: Przegląd socjologiczny — K. Baraniecki: Manna (rys.) — Charles Albert Cingaria: Nowy Bernanos — Michał Chmielowiec: O pewnej polemice — Obliscie dnia — Korespondencja. Cena egzemplarza 40 gr. Prenumerata roczna 7 zł, półroczna 4 zł., kwartalna 2 zł. Pocztowe konto rozrachunkowe nr 1. Konto w P. K. O. nr 503.400. Adres redakcji i administracji: Lwów, Hanke Bosaka 12.

Czytajcie „albo-albo”

LUDWIK MASCHOFF

„BAGNO”

POWIEŚĆ

Gdy Friedl zajęła miejsce, okazało się, że tuż przed nią siedziało kilku „najołszych”. Reiner, Ria Carmer z mężem i Francois. Przywitano się skinieniem głowy, nie przywiązując do spotkania tego większej wagi. Ria czytała program, a mężczyźni szepotali coś między sobą, wybuchając od czasu do czasu przytłumionym chichotem, prawdopodobnie śmiejąc się z uwag i niedelikatnych dowcipów, z których Erich Carmer był znany. Nagle, widząc przez otwarte drzwi stojącą przy balustradzie Lomer, zwróciła się Ria do Friedl — czemu Ellen została jeszcze w foyer?

— Czeka na Alfreda, mają miejsca obok siebie.

— Ach głupstwo, odezwał się Erich, który odpowiedział tą podszyszał, co ta durna geś sobie wmawia. Dłudo jeszcze może czekać na korytarzu, aż on do niej przyjdzie. A gdy obie kobiety zdziwione tym twierdzeniem spojrzwały na siebie, — dośdał, od dziesięciu minut siedzi Leonard w loży razem z Jakobini. Prawdopodobnie ma coś lepszego do roboty, jak pokazywać się w kinie w towarzystwie statystki.

Wolno zagasało światło na sali i teraz zauważyli, jak w ostatniej chwili, gdy domykano drzwi, pod osłoną ciemności wślizgnęła się Ellen do wnętrza. Widocznie wiedziała gdzie jest jej miejsce,

gdyż zdecydowanie skierowała się w tym kierunku i usiadła kilka rzędów przed nimi.

— Oba miejsca obok niej są zajęte, odezwał się znowu Erich, cóż ona opowiada za bujdy, że czeka na Leonardiego?...

Orkiestra zaintonowała ewerturę z Lohengrina. Ustały szept i pogwary. Publiczność zdawała się być porwaną duetem skrzypcowym — — — Potem rozległ się grzmot oklasków. Po tym wstępie rozpoczęła się pierwsza część programu, występem akrobatów, znanego numeru z Varietè. „Scala”. Następnie ukazał się na scenie humorysta, znakomicie zabawiający obecnych aktualnymi kupletami. Śmiano się do rozpuku, śpiewano z nim refren, wytwarzając nastrój niesłychanej wesołości, która osiągnęła punkt kulminacyjny przy wyświetlaniu znakomitej groteski z Charlie Chaplinem. Wreszcie nastąpiła zaznaczona w programie pauza. Jak masa wygłoszonych ludzi wybiegli wszyscy na korytarz i do foyer, gromadząc się wokół bufetu. Wytwornia filmu przygotowała dla zaproszonych gości podwieczerek. Przy bufecie podawały piękne niewiasty (zaangażowane z klubu filmowego) według życzenia, filiżanki kawy, herbaty lub czekolady, do tego ciastka, herbatniki, względnie porcję tortu. Jakby jeszcze nigdy nie pili kawy lub nie jedli ciastek, pchali się wszyscy, deptali po trzewikach, popychali, wylewali sobie wzajemnie czekoladę na ubrania... Za darmo! Filiżanka kawy i porcja tortu za darmo! Tego Berlinczyk nie podaruje. Taką sposobność należy wykorzystywać. Trzeba przynajmniej odbić sobie koszty jazdy. Kawa i ciastka... Stojący na uboczu Otwiercki, widział takich, którzy po raz drugi i trzeci dobiegali się do bufetu, by gdzieś na stronie pod ścianą wpa-

kować łakomie do ust dużymi kawałami ów tort, lub ciastko i jeszcze raz pobiec po porcję.

— Bitte Kaffee und Tortel

Znowu powtórzyły się poszczególne grupy. Rozmawiano między sobą, śmiano się, gdzieś gdzieś słycało było melodię refrenu nuconą przez kogoś z publiczności.

Kohber z Lo Hellburg odchodzili właśnie od bufetu. Nieśli w rękach filiżanki i zającąc herbatniki, zbliżali się powoli w stronę Otwierckiego. Lo objawiała dziwne zdenerwowanie i podniecenie, odbijające się na biednym Kohberze w postaci różnych docineków i przykrych uwag. Kohber przyjmował to zagadkowym spokojem i pobłażliwością, na jaką zdobyć się może tylko człowiek, wyzbyty poczucia dumy. Stanęli pod ścianą, usuwając się z drogi spacerującej publiczności, która teraz w znakomitym humorze, rozbawiona poprzednim kabaretem i napojona kawą, okazywała większe ożywienie, aniżeli przed rozpoczęciem przedstawienia.

Lo, trzymając pod ramieniem torebkę i program, manipulowała tak niezrecznie spodeczkiem, że w pewnej chwili o mało jej filiżanka nie spadła na ziemię.

— Wszystko przez ciebie, skrzeczała na Kohbera swym niesympatycznym głosem, mogłam sobie całą suknię poleć kawą. Widzisz jak się meczę, nie możesz mi potrzymać torebki? Tłumok!

— Gdybyś była tylko słowem wspomniła, usprawiedliwiał się...

— Tego chyba nie potrzebuje ci mówić, powinieneś sam wiedzieć jak się masz zachować.

(Ciąg dalszy nastąpi).

DROBNE

Okazyjna sprzedaż reklamowych kuponów sukna, wełny, jedwabi i różnych towarów bławatnych za bezcen. Nowootwarta Bławatnia okazjna.

Kraków, Krakowska 6. I. p. front.

KOSTIUMY kąpielowe, wyroby trykotarskie, najtaniej zakupisz w Fabryce Trykotazy, ul. Dietla L. 59 (w podwórku).

TYLKO „PERŁA” WRZESIŃSKA 1.

Pranie kołnierzyka 8 groszy.
Czyszczenie ubrania 3-50 zł.
Suknie 2 zł.

BELLOT usuwa owłosienie wraz z cebulką bez śladu, zawiera zupełnie nieszkodliwe składniki.

RAZOL specjalny dla

Pań perfumowany usuwa zbyteczne owłosienie z rąk, nóg i pach. Gwarantujemy za skutek. Próbkę bezpłatnie. (Wjeście przez sień).

J. SCHÖNWALD Kraków, Dietla 51.

PRACOWNIA KRAWIECKA LOLI EILE

Jasna 6. Żurnale modelowe.
Wykwintne wykonanie.

Wytworna rękawiczka — w nowo otwartym lokalu Jagiellońska 5 — (róg Szewskiej) — Helena Kirschowa. — Ceny przystępne.

KOSTIUMY kąpielowe, najnowsze fasony damskie, męskie, dziecięce spodenki, bezrękawniki, „golfy” wełniane, angorowe, po nietylko niskich cenach, poleca. Pracownia Trykotazy **FELMAN** Kraków, Sebastiana 23, Uwaga: przerabia stare kostiumy na najnowsze fasony.

Wynajem samochodów prywatnych-luksusowych 6-7-mio osobowych z szoferem. Kraków, Tel. 205-66.

Fortepian Blüthner okazja w składzie fortepianów **Heleny Smolarskiej** Kraków, **Sławkowska 4.**

NAUKA

KURSY SAMOCHODOWE — Kraków, dawniej Szewska 1. obecnie przeniesione **KRUPNICZA 14 tel. 206-88.** Prowadzone przez fachowców Prawo jazdy gwarantowane. Wpisy codziennie 6-7.

Pożar w Słowacji

Praga (PAT). We wsi Slaktina w Słowacji wschodniej wybuchł wielki pożar, który strawił 18 zabudowań. Jeden właściciel zginął w płomieniach wraz z pięcioletnim synem, jedna właścicielka została ciężko poparzona. W ub. r. w tej samej wsi spłonęło 36 domostw.

ZE SPORTU

Zjazd górski w Nowym Sączu

Warszawa PAT. Wzorem lat ubiegłych Związek Ziem Górskich organizuje w czasie od 12 — 15 sierpnia b. r. doroczną imprezę pod nazwą Zjazd Górski w Nowym Sączu.

Na program zjazdu składają się popisy

Garbarnia zwyciężyła Chelmek

Wczoraj odbył się w Chelmku rewanżowy eliminacyjny mecz piłkarski między ekstraklasową „Garbarnią” i drużyną Związku Strzeleckiego z Chelmka, zakończony zwycięstwem Chelmka w stosunku 1:0 (0:0).

Ponieważ pierwsze spotkanie wygrała „Garbarnia” w stosunku 6:0, wobec tego mając lepszy stosunek bramkowy zapewniła sobie tym samym prawo udziału w walkach o wejście do Ligi i już w nadchodzącą niedzielę grać będzie w Krakowie z „Rewerą”. Ze Stanisławowa pierwszy mecz o wejście do Ligi.

grup regionalnych z całych Karpat, wycieczki krajoznawcze do Rożnowa, Starego Sącza, Szczawnicy, Krościenka i Krynicy. Ponadto odbędą się zawody sportowe, kajakowe na Dunajcu, zabawy i ludowe i szereg innych atrakcji regionalno-folklorystycznych.

W programie zjazdu przewidziano również otwarcie muzeum ziemi sądeckiej na zamku królewskim w Nowym Sączu, który to zamek obecnie Zarząd Miejski odnawia.

Komitet główny zjazdu górskiego działa w Warszawie pod przewodnictwem p. wice-min. Bobkowskiego i wszelkich informacji udziela Związek Ziem Górskich w Warszawie, ul. Mokotowska 61—23.

Berlin. Rozegrany w Sztokholmie między państwowy mecz szermierczy na szpały niemiecki — Szwecja zakończył się zwycięstwem Szwedów w punktacji drużynowej.

Biskupi angielscy przeciw generałowi Franco

Londyn (PAT). Arcybiskup Yorku 10-tu biskupów oraz szereg wysokich dostojników kościoła anglikańskiego podpisało deklarację, w której nawołują usilnie rząd do wydania skutecznym zarządzeń, celem położenia kresu napaściom, których ofiarami są statki angielskie w portach hiszpańskich. W deklaracji tej oświadczają oni, że rząd brytyjski powinien stanowczo wystąpić przeciwko tym napaściom, nawet gdyby to było połączone z wielkim ryzykiem. Dostojnicy kościoła stwierdzają dalej, iż nie są powołani aby doradzać rządowi sposobem, przy pomocy którego osiągnąłby ten cel, lecz sukces, który miał układać w Njon dodaje im odwagi i pozwala sądzić, że trudności nie są nie do przezwyciężenia.

Francja w obliczu rokowań z Niemcami i protestu Japonii

Paryż PAT. Rokowania francusko-niemieckie w sprawach handlowych i finansowych toczą się w dalszym ciągu, nie budząc większego optymizmu w Paryżu. W dziedzinie umów handlowo-gospodarczych porozumienie na podkomisjach jest niemal całkowicie osiągnięte, jednakże zagadnienia finansowe w dalszym ciągu stwarzają trudności nie do pokonania. Głównym tematem jest tu kwestia poważnego obniżenia oprocentowania pożyczek Younga i Dawesa, którego domaga się strona niemiecka. Jest to zagadnienie o tyle trudne, że bardzo liczne rzesze ciuflaczy francuskich są zainteresowane w obniżeniu kosztów obsługi tych pożyczek. We Francji znajduje się około 2 miliardów franków pożyczki Dawesa. W kołach politycznych nie liczą się z tym, ażeby rokowania w tej dziedzinie miały dać wynik w najbliższych tygodniach.

Paryż PAT. W paryskich kołach politycznych protest japoński w sprawie wyspy Paracel wywołał dosyć duże wrażenie. Na wieczór zapowie-

Szczegóły zamachów w Szanghaju

Tokio PAT. Z Szanghaju donoszą, że ofiarą dzisiejszych zamachów bombowych padło 4-ech ludzi. Dwóch Japończyków i 1 Chińczyk ponieśli śmierć, zaś jeden Chińczyk został ranny. Dokonano licznych aresztowań, lecz, jak przypuszczają, większość zamachowców zdołała zbiec. Wedle informacji posiadanych przez władze japońskie w Szanghaju, na terenie koncesji francuskiej przebywa przeszło 1000 agentów marsz. Chang Kai-Szeka. Rząd Chiński w Nankinie wystąpił do władz koncesji międzynarodowej francuskiej w Szanghaju energiczny protest, który m. n. wskazuje, iż władze japońskie koncesji nie wydały zarządzeń prewencyjnych przeciwko zamachowcom, których ofiarą padło od chwili zajęcia Szanghaju przez japończyków 21 zabitych i 9 ciężko rannych. Z energicznym protestem wystąpić mają również władze japońskie, przy-

Polska przegrywa z Szwajcarią

2:9 (0:6)

Polska przegrywa z Szwajcarią 2:9 (0:6) Berlin W czwartek rozpoczęła się w Niemczech pierwsza runda rozgrywek o mistrzostwo świata w szczypiórniaku. Polska rozegrała pierwszy mecz w Weissehof z Szwajcarią, przegrywając zdecydowanie 2:9 (0:6).

—X—

Puck (tel). Na wodach zatoki puckiej odbyły się regaty kajaków żeglowych.

W biegu kajaków żeglowych „p15” na dystansie 10 klm. zwyciężył Grzesiak (Morski ZS Puck).

W biegu kajaków żeglowych „p-7” — 1) Majkowski (Puck).

Helsinki. Piłkarska reprezentacja szwecji pokonała w Helsingforsie Finlandię 4:2. Do przerwy prowadzili Finowie 2:1.

—X—

Kratochwilówna, startując na międzynarodowych zawodach we Włoszech, ustanowiła nowe rekordy Polski, a mianowicie: 200 m, dowolnym — 2:51, 1 min. — 400 m, dowolnym — 6:12,9 min. na treningach Kratochwilówna uzyskiwała stale na 100 m, dowolnym czas poniżej 1:15 min.

czym protest zawierać będzie zapowiedź, iż w razie potrzeby japończycy zarządzają pacyfikację terytoriów koncesyjnych na własną rękę

Nr 27 „Czarno na białym”

Kolejny numer tygodnika demokratycznego „Czarno na białym” zamieszcza: Na wstępie — wywiad z znakomitą publicystką francuską Genevieve Tabouis, atakują redakcyjny o wewnętrznym rozkładzie stronnictwa rządowego, żywo podane przez K. Ostrogę obserwacje o polityce Chamberlaina, rozdział nieznaney u nas książki G. Tabouis „O zaraniu porozumienia faszyzmu hiszpańskiego z włoskim, historyczny art. W. Banasia p. t. „Dzieje jednego traktatu”, zwięzła sylwetkę prez. Roosevelta pióra Sigmy, w dziale Oczy i Uszy Świata świetne artykuły Pertinaxa o polityce W. Erytanii, obszerną kronikę ze specjalnym uwzględnieniem Hiszpanii, ilustracje, z Klubu Demokratycznego.

Cena 30 gr. Adres Redakcji i Administracji: W-wa, Książęca 4, tel. 706-11, czynne godz. 10—13.

„Orka na ugorze”

Ukazał się już nowy 5 (8) numer tygodnika młodej demokracji „Orka na Ugorze” poświęcony z racji święta państwowego Stanów Zjednoczonych demokracji amerykańskiej m. in. artykuły:

Prof. Michałowicza — „O demokracji amerykańskiej”. — P. Haliny Dąbrowskiej — „Upiór w Impasie” — P. Chester Bielickiego — „Za Oceanem” (Koresp. w.l.) — P. F. D. Roosevelt — XX — P. D. T. Noel — Roosevelt contra Kryzys” — P. Ryszard Krygier — „Ameryka nienawidzi wojny” — P. Czesław Miłosz — „Kłamstwo dzisiejszej poezji” P. Eugeniusz Cękałki — „O kulturę filmową”. — Przegląd Polityczny, Przegląd Prasy, Felietony, Recenzje, Humor Amerykański, Karykatury — I. Srokowskiego.

Cena numeru 30 gr. — Adres redakcji i Administracji — Warszawa, Nowy Świat 57 m. 4 — Nr pocztowego konta rozrachunkowego 327.

dziano ogłoszenie tekstu tej noty i komunikatu oficjalnego francuskiego, precyzującego jeszcze raz stanowisko francuskie.

Policja niemiecka w szturmówkach

Berlin PAT. Wódz hitlerowskich sztafet ochronnych i szef policji państwowej wydał rozporządzenie ustanawiające warunki, na mocy których członkowie policji państwowej mogą być przyjęci w szeregi S. S. Rozporządzenie to, zdaniem „National Zeitung” oznacza dalszy bardzo poważny krok na drodze ku ujednoczeniu parti i państwa.

Berlin PAT. Ostatni „Reid Sanzeiger” ogłasza listę 36 osób pozbawionych obywatelstwa. Wymienieni są przeważnie żydowskiego pochodzenia.